

HET CULTUREEL VERMOGEN VAN VENLO: URBAN CULTURE & SPORTS VENLO

Inventarisatie van het urban culture veld in Venlo

November 2022

INHOUDSOPGAVE

1 AANLEIDING INVENTARISATIE / 3

2 KWARTIERMAKER URBAN CULTURE & SPORTS / 7

3 WAT IS URBAN? / 11

4 URBAN IN VENLO / 15

DE VERSCHILLENDE DISCIPLINES VAN URBAN / 22

Muziek: woordgoochelaars en beatbakkers, de schrijvers en componisten van de toekomst / 22

Kunst: de openbare ruimte als canvas / 26

Dans: van de straat naar het theater en de Olympische Spelen / 30

Urban Sports: de hele stad als speelveld / 33

5 HUISVESTING URBAN CULTURE & SPORTS IN VENLO / 40

1

AANLEIDING INVENTARISATIE

Venlo heeft zich in de afgelopen jaren vooral onder de radar ontwikkeld tot een stad met tal van succesvolle initiatieven op het gebied van urban culture en sports. Dit is ook de gemeente Venlo niet ontgaan en om deze, vaak jonge en informeel georganiseerde inwoners te ondersteunen heeft de gemeente Venlo in 2021 een incidenteel budget beschikbaar gesteld om de Urban Summer Tour mogelijk te maken. Dit initiatief bracht meerdere urban partijen bij elkaar om de stad kennis te laten maken met urban culture en sports middels een divers aanbod aan workshops, presentaties en activiteiten.

Mede dankzij het succes van dit initiatief is er in 2022 wederom budget voor urban beschikbaar gesteld. En van dit budget wordt goed gebruik gemaakt. Het urban platform 'Street Culture Venlo' kreeg formeel vorm en nam de organisatie van het urban festival 'KABAMMM' voor haar rekening. De Maasboulevard werd 2 dagen omgetoverd tot een ware speeltuin voor urban culture en sports en aan de Lage Loswal is een prachtige mural (muurschildering) gerealiseerd.

2

**KWARTIERMAKER
URBAN CULTURE
& SPORTS**

In april 2022 is er een kwartiermaker urban culture en sports aan de slag gegaan met als opdracht het schrijven van een gefundeerd meerjarenbeleid op het gebied van urban culture en sports voor de gemeente Venlo.

Om tot dit meerjarenbeleid te komen zijn er in de eerste fase gesprekken gevoerd om een duidelijk beeld te krijgen van de behoeften en kansen in Venlo rondom urban culture en sports. De gesprekken zijn onderverdeeld in 3 soorten gesprekspartners:

- 1 *Urban partijen Venlo.* Dit zijn de partijen die de verschillende urban disciplines vertegenwoordigen en de wensen en behoeften kenbaar kunnen maken.
- 2 *Stakeholders:* Gevestigde organisaties of instellingen die bij kunnen dragen aan de doorontwikkeling van urban culture en sports in Venlo. Denk hierbij aan culturele, sociale, sport- en economische partners in de stad.
- 3 *De gemeente Venlo.* De domeinen Cultuur, Maatschappelijk, Sport en het Ruimtelijk domein.

Het doel van deze notitie is om een eerste aanzet te maken voor het meerjaren beleid op het gebied van urban culture en sports in Venlo. We gaan de budgetten van 2022, en mogelijk het budget van 2023 (afhankelijk besluitvorming Raad) inzetten voor projecten die een vliegwielfunctie hebben voor duurzame ontwikkelingen in het urban veld. We gaan in de praktijk aan de slag en vertalen de resultaten naar een gefundeerd meerjaren beleid. Daarin stellen we de behoeften van het urban veld centraal en zoeken we naar verbindingen en ontwikkelkansen voor de toekomst.

3

WAT IS URBAN?

De term urban culture en sports is een term die steeds vaker als thema passeert. Het is belangrijk om stil te staan bij wat er precies bedoeld wordt met deze verzamelnaam van nieuwe vormen van cultuur en sport.

“Urban culture en sport is de verzamelnaam voor zeer verschillende unieke, muzikale, visuele, fysieke en creatieve uitingsvormen van (jonge) mensen, die wonen en leven in de stad of in een stedelijke omgeving. Het is een creatieve lifestyle die gebaseerd is op een aangeleerde mentaliteit van learning by doing, ondernemerschap en innovatie. Het is een cultuur van jong volwassenen die hun creatieve inspiratie halen uit alles wat ze tegenkomen op straat, ontdekken op het internet en bij hun leeftijdsgenoten. Deze lifestyle wordt geleefd door een brede doelgroep dwars door bevolkingslagen, etniciteit en leeftijden en beweegt zich vloeiend tussen en binnen de domeinen sport, cultuur en welzijn (gezondheid).” **Wij zijn Urban Eindhoven – 2016**

De verschillende uitingsvormen zijn vaak nieuwe interpretaties van al bestaande vormen van kunst, cultuur en sport. Urban Culture kent voor een groot gedeelte zijn oorsprong in de hip hop cultuur en urban sports zijn sporten ontstaan buiten de paden van de georganiseerde sporten. Ze worden beiden beleefd in een informele setting en vanuit een ‘do it yourself’ mentaliteit en hebben een van nature grensoverschrijdend en internationaal karakter.

Domeinoverschreiding

De urban lifestyle wordt geleefd door een brede doelgroep dwars door bevolkingslagen, etniciteit en leeftijden en beweegt zich vloeiend tussen en binnen de domeinen sport, cultuur en welzijn. Dit maakt dat een eenduidige aanpak vanuit een enkel domein niet voldoende is. Samenwerking tussen de domeinen is van groot belang om urban goed te laten landen in gemeentelijk beleid.

4

URBAN IN VENLO

De afgelopen jaren hebben zich vanuit verschillende locaties, domeinen en personen tal van initiatieven ontwikkeld die ieder een plek hebben ingenomen in de urban infrastructuur van Venlo. Waar de een vanuit het sociale domein jongeren activeert in het kader van talentontwikkeling en zelfontplooiing, biedt de ander een plek waar olympische ambities worden waargemaakt.

Als we kijken naar de landelijke ontwikkeling van urban culture en sports in de afgelopen 20 jaar, en vertalen dit naar Venlo, dan zijn er grofweg 3 fases van ontwikkeling te onderscheiden.

Fase 1 – Talentontwikkeling en verkenning

De succesverhalen van urban culture in Nederland hebben voor een groot deel hun startpunt in het *maatschappelijk domein*.

Hier komen jongeren samen om ‘hun ding’ te doen en zich hierbij vooral lekker te voelen. Ze willen energie ontladen en zijn vaak bereid veel tijd en energie in dat ‘ding’ te steken. Buurtcentra, jongerencentra en de openbare ruimte zijn dé plekken waar deze groepen hun eerste ontwikkelingen doormaken. Plekken waar vooral gefaciliteerd wordt en waar er geen sprake is van een artistiek oordeel of een prestatie-eis. De plekken die een vertaling weten te maken van de intrensieke motivatie van de jongeren naar doelstellingen binnen het maatschappelijk domein zijn verreweg het succesvolst. Voorbeelden hiervan zijn de muziekstudio’s in jongerencentrum Jacx en het skatepark waar het maken van muziek ingezet wordt als middel om te werken aan de persoonlijke ontwikkeling van jongeren. Deze inzet werkt ook om inwoners van Venlo minder ‘kwetsbaar’ te maken.

Hoe zit dat in Venlo?

Het grootste deel van de initiatieven in Venlo bevindt zich in deze fase. Locaties als jongerencentrum Jacx, de Loods en het skatepark Venlo bieden jongeren een eerste kennismaking met urban culture en sports. Deze broedplekken bieden kansen voor verbinding met het sociale- én het culturele domein. Het beleidskader Maatschappelijk

domein 'Fier op Venlo' biedt hierin volop kansen. Urban culture en sports kunnen bijdragen aan leefbare buurten, wijken en dorpen, het kan de inclusiviteit stimuleren en het kan op een innovatieve manier bijdragen aan talentontwikkeling en een gezonde levensstijl van jongeren.

“We moeten mensen helpen om hun talenten en kwaliteiten te ontdekken en te gebruiken”

Fier op Venlo – Spiegel sessie ‘Sociaal Kwetsbaar’

Maar het vergt wel een aanpak waar het vertrouwen in de zelforganisatie van deze doelgroep centraal moet staan. Het maatschappelijk domein moet vooral een faciliterende rol op zich nemen. Dit wordt in Fier op Venlo ook onderkent.

“De gemeente geeft vertrouwen en biedt ruimte aan initiatieven van inwoners, vrijwilligers en professionals. De gemeente vervult een stimulerende, faciliterende en/of regisserende rol.” Fier op Venlo

Fase 2

Waar in de eerste fase de jonge urban beoefenaar vooral nog zijn of haar 'ding' wil doen wordt in de tweede fase de drang naar artistieke of sportieve ontwikkeling sterker. Er ontstaat een behoefte om energie te ontladen door acte de présence te geven ten overstaan van publiek of om zich te meten met soortgenoten. Er is een duidelijke doorontwikkeling zichtbaar op artistiek, sportief of organisatorisch vlak. Er worden doelen gesteld en men gaat op zoek naar de juiste ondersteuning om deze doelen te bereiken. In deze fase ontstaat het initiatief het sociale domein en gaat het op verkenning naar ondersteuning of verbinding binnen in het culturele-, economische of sportdomein.

Deze stap laat direct zien dat de ontwikkellijnen binnen urban culture en sports anders lopen dan binnen traditionele domeinen. Er is 'nog' geen sprake van urban dans-, muziek- of kunstopleidingen en binnen de urban sports kent men geen compleet ingerichte structuren die erop gericht zijn een sporter vanuit de breedtesport te begeleiden naar topsport. De urban artiest en sporter moet het zelf zien uit te zoeken. Dit klinkt als een gebrek, maar juist het ontbreken van traditionele kaders heeft ervoor gezorgd dat dat deze vormen van cultuur en sport zo populair zijn onder jongeren.

Hoe zit dat in Venlo?

De initiatieven in Venlo die zich in deze fase bevinden zijn niet groot in aantal maar wel hoog van niveau. Deze initiatieven dienen als voorbeeld voor de projecten in fase I en bieden de kans om een ontwikkellijn van amateur naar semi-prof te ontwikkelen in Venlo. Voor deze initiatieven zijn verbindingen met bestaande culturele-, sociale- en sportieve infrastructures van groot belang. Infrastructures die kunnen bijdragen aan de ontwikkeling en professionalisering waar de jonge urban beoefenaar naar op zoek is. Denk hierbij aan poppodia voor de urban muzikant, musea voor de urban beeldend kunstenaar en de (top) sport faciliteiten voor de urban sporters. Het ontbreken van deze verbindingen en ondersteuning vanuit de verschillende domeinen zorgt er vaak voor dat jonge talenten de stad verlaten voor steden waar ze wel omarmd worden. Zo zijn in de afgelopen jaren veel jonge talenten uit het Limburg vertrokken naar Eindhoven, Rotterdam of Den Haag op zoek naar inspiratie en ondersteuning.

Fase 3

In deze fase heeft een urban initiatief zich professioneel ontwikkeld tot een vaste waarde in stad en kan zich meerekenen tot de 'gevestigde' culturele infrastructuur van de stad. Gesterkt door structurele financiële ondersteuning en vrij in het bepalen van de sportieve of artistieke koers. Urban (culture) partijen die zich tot deze fase kunnen rekenen zijn in Nederland nog schaars.

De aanbeveling is dan ook om in Venlo te investeren in de initiatieven die zich in fase 1 en 2 bevinden, ze te ondersteunen in hun ontwikkeling zodat ze in de toekomst een vaste waarde voor de stad Venlo kunnen worden.

De eerste zaadjes zijn al geplant aan de hand van de eerste gesprekken. Voorbeelden zijn de verbindingen van urban culture en sports met o.a. Grenswerk, de Bibliotheek, Venlo Partners, van Bommel van Dam, jongerenwerk Includio en de interne gemeentelijke domeinen sport, cultuur, sociaal en openbare ruimte.

DE VERSCHILLENDE DISCIPLINES VAN URBAN

Urban culture en sports is de verzamelnaam geworden van zeer verschillende unieke, muzikale, visuele, fysieke en creatieve uitingsvormen. In grote lijnen kunnen we urban culture en sports onderverdelen in *muziek, kunst, dans en sport*. Dit is grove onderverdeling maar geeft de nodige structuur om de disciplines en de behoeften en kansen in Venlo te kaderen. Per discipline verdiepen we ons kort in de discipline om zo de nodige achtergrondinformatie te verschaffen. Op basis van de gevoerde gesprekken doen we per discipline een aanbeveling voor de stad Venlo op basis van het resterende budget van 2022.

Muziek — Woordgoochelaars en beatbakkers, een nieuwe generatie schrijvers en componisten

Misschien wel het meest herkenbare en meest verspreide onderdeel van urban culture is urban muziek. Ontstaan vanuit hip hop cultuur met de rapper en de dj als centrale figuren kent het genre inmiddels honderden subgenres en domineert het al jaren wereldwijd de hitlijsten.

Als we dan het advies van de Raad van Cultuur bekijken dan gaat voor de periode 2021– 2024 een kleine 0,5 procent van het podiumkunstenbudget naar urban arts (slechts een deel hiervan is muziek). 99,35 procent gaat naar wat we in de volksmond klassiek of modern repertoire heet. (*NRC* – 17 juni 2020).

Deze keuzes bepalen mede wat wij als inwoners van Nederland voorgeschoteld krijgen op de podia en dat is dus niet altijd datgene wat er speelt in de maatschappij. Waar urban nog vaak geroemd wordt door haar inclusiviteit en diversiteit is dit nog niet terug te zien in beleid waar het de ruimte zou moeten krijgen om zich voor een langere periode te kunnen ontwikkelen. Een belangrijke oorzaak is de misvatting dat urban muziek niet zou voldoen aan de artistieke eisen

die gelden in de culturele sector. Maar is dat ook zo?

Het is namelijk niet Shakespeare of Martinus Nijhoff die een nieuwe generatie woordgoochelaars inspireert tot het schrijven van teksten.

Het *NRC* schreef in 2010 een reeks artikelen waarin de vergelijking tussen rappers en Nederlands grootste dichters werd gemaakt. Laten we eens kijken naar de vergelijking tussen Awatar (1934) van Martinus Nijhoff en het nummer 'Twijfel' (2010) van Fresku.

Als eerste Awatar. Awatar rijmt niet. Of nou ja: de woorden rijmen meestal niet precies, maar de klinkers wel. Dat gaat zo:

“Wees hier aanwezig, allereerste geest,
Die over wateren van aanvang zweeft.
Uw goede oog moet zich dit werk toe keren,
Het is gelijk de wereld, woest en leeg.
Het wil niet, als geheel een vorige eeuw,
Pijnhopen zien en zingen van mooi weer,
Want zingen is slechts hartstocht van een zweer
En nimmer is, wat ook, ooit puin geweest
Een eerste steen ligt nauwelijks terneer
Elk woord vernieuwt de stilte die het breekt”

En dan volgen er nog ruim 260 regels.

Dit gedicht wordt gerekend tot de klassieken der Nederlandse letterkunde en is vast onderdeel van studies literatuurwetenschappen.

Dan naar Fresku.

Het verschil met Martinus Nijhoff is dat Fresku, die rapt zoals hij praat, bijna altijd dubbelle eindklinkers gebruikt. Het laatste deel voor het refrein van 'Twijfel', voorzien van zestien dubbele klinkerrijmzinnen(!), luidt als volgt:

“Ze houdt niets over, ik baal ervan
Ik wil haar helpen, maar ik twijfel of ik mijn eigen huur
betalen kan
Ik werk en werk en soms vraag ik me af
Moet ik zo’n type zijn die ik beschrijf in slavengedrag
Ik verlies al mijn principes, want ik baal elke dag
Vandaar dat ik snak
Naar adem als ik slaap in de nacht
Mentaal ben ik zwak
Ik maak muziek, want daar ligt mijn kracht
Zo draag ik mijn lasten
Over naar mijn naasten, zodat
Ik niet verdwaal op mijn pad
Want ik raak in de war
Ik twijfel aan elke stap
Omdat falen niet mag
Dus samengevat.”

In slechts negen rijmuitgangen, waarvan acht met dubbele klinkers, beschrijft de Eindhovense rapper hoe hij twijfelt, aan alles. De kans is groot dat over 50 jaar dit nummer wordt opgenomen in het curriculum van opleidingen. Onderschat de kracht van de taal van de straat dus niet. Rap geeft jongeren een tool om hun verhalen onder woorden te brengen. Een breder vocabulaire te ontwikkelen en samen met anderen vorm te geven aan zaken die ze voorheen onmogelijk achtte. Dit gebeurt op plekken buiten het bereik van traditionele opleidingssystemen. Dit zijn de plekken waar diversiteit en inclusiviteit geen doelen zijn maar een vanzelfsprekendheid. Het begint in kelders, op zolderkamers of in jongerencentra en ontwikkelt zich door tot podia, festivals en directiekamers.

Zo ook in Venlo. Op verschillende plekken in de stad zijn studio’s gebouwd waar men werkt aan het maken van muziek. Op sommige locaties georganiseerd vanuit het jongerenwerk of vrijwilligers, op

andere plekken vanuit een collectief van artiesten die met elkaar een gedeelde passie voor taal en muziek hebben gevonden. Woordgoochelaars en beatbakkers, een nieuwe generatie schrijvers en componisten.

Muziek in Venlo

Verspreid over de stad hebben er gesprekken plaatsgevonden met artiesten en initiatieven die zich inzetten op het gebied van (urban) muziek. Waar de een zich vanuit het jongerenwerk richt op talentontwikkeling zijn andere al een stap verder en op zoek naar een professionaliseringslag. Venlo kent een gezonde mix van ervaren artiesten die zich graag willen inzetten voor een nieuwe generatie en een nieuwe lichting die zich vooral op artistiek vlak wil ontwikkelen.

“We zetten onze kennis en liefde in voor het platform. We zien O Sevens als een overkoepelende organisatie die zich inzet voor de lokale hip hop scene.”

O-Sevens muziek collectief Venlo

Twee van de locaties waar op dit moment muziek wordt gemaakt zijn de Loods in het skatepark en jongerencentrum Jacx. Beiden locaties voorzien prima als plek om samen te komen en worden hierin ook ondersteund door het jongerenwerk. Maar er is een sterke behoefte aan verbetering van de werkplek en aan projecten gericht op artistieke en professionele ontwikkeling. Voorbeelden die genoemd werden waren het organiseren van een writerscamp (schrijverskamp), toegang tot de studio's en het podium van Grenswerk en ondersteuning om de stappen van amateur naar semi-prof te maken. In gesprek met Grenswerk werd duidelijk dat er concrete mogelijkheden bestaan om aan te sluiten bij de behoeften uit de wijken. Grenswerk kan namelijk voorzien in de behoefte aan professionele opname apparatuur en presentatie mogelijkheden. En de beschikbare kennis van de muzieksector sluit goed aan bij de behoefte van de artiesten om een professionaliseringslag te maken.

QBAH

U

SUNSHINE

LEGENDARY

LEGENDARY

Lege

ndary

ndary

ndary

ndary

ndary

ndary

ndary

ndary

ndary

ndary

ndary

ndary

ndary

ndary

ndary

ndary

ndary

ndary

ndary

HUSTLE

RANE

DUAL-ANALOGUE

“We zien mogelijkheden om vanuit de projectplannen voor ‘Trap Lab’ en de ‘Proeftuin Pop’ een writers camp te organiseren of ruimte te bieden aan artiesten uit de urban scene. Maar we weten ze nog niet te vinden of bereiken” **Grenswerk**

Kunst — De openbare ruimte als canvas

Als we het over beeldende kunst binnen urban culture hebben dan hebben we het in de meeste gevallen over graffiti en street art. Als we urban arts in een breder kader bekijken zijn het alle creatieve uitingsvormen van (jonge) mensen, die wonen en leven in de stad of in een stedelijke omgeving. Dit betekent dat ook grafisch vormgeven, tattoo art, fotografie, film en de het steeds populairder wordende ‘anime’ (japanse stripkunst) een plek in het urban kunstveld verdienen.

Graffiti en streetart zijn niet meer weg te denken uit het straatbeeld. Nog niet eerder in de geschiedenis van kunst is er kunstvorm geweest die in een relatief korte periode mensen van over heel de wereld met elkaar wist te verbinden. Met de straat als ’s werelds grootste kunstgalerij, open voor allen en iedereen.

“Waar komt die drang vandaan om de openbare ruimte als canvas te willen gebruiken? Sommige zeggen dat het hier gaat om primitieve instincten. Onze voorouders realiseerden grotschilderingen, de Egyptenaren hadden hiërogliefen en de anarchisten schreven hun kritische teksten op de muren. Maar ook de drang om op schoolbankjes of wc deuren je naam achter te laten bevestigen deze theorie.

‘Pollux was here...’ En een selfie op instagram to prove it.”
(Danny ‘Casroc’ Casu – 2018)

Tot een eenduidige omschrijving van het begrip graffiti of street art komen of de verschillen benoemen is nagenoeg onmogelijk. En de vraag is ook of je dat zou moeten willen, omdat juist de grote verscheidenheid van stijlen en vormen deze stroming zo uniek maakt. Maar enige kennis van de termen en begrippen binnen deze kunstvorm is wel belangrijk om de juiste keuzes te kunnen maken.

Tags

Dit zijn de kleine sporen die achtergelaten worden op een grote verscheidenheid van plekken in de stad. Vaak gaat het om de naam van de artiest die snel en al dan niet sierlijk wordt aangebracht.

Throw ups

Deze zijn iets gedetailleerder dan een tag en bestaan uit outlines (buitenlijnen) die ingekleurd worden met maximaal 1 of 2 kleuren. Ook deze worden vaak snel geplaatst waardoor verdieping van de kunstvorm niet mogelijk is.

Piece

Hier gaat het om het grotere werk dat vaak een stuk muur of een hele wand bedekt waar rustig aan gewerkt kan worden. Deze rust zorgt ervoor dat er gewerkt kan worden met een ruim aanbod aan kleuren en aandacht voor compositie.

Hall of Fame

Veel grote steden hebben ze. Vrijplaatsen waar artiesten die 's nachts rustig willen slapen hun werk kunnen maken. Deze gedoogzones bieden de artiesten de ruimte om hun werk te perfectioneren, met elkaar kennis uit te wisselen en te komen tot nieuwe vormen en technieken.

Niet onbelangrijk, steden die investeren in een sterke Hall of Fame zien een flinke daling in 'wildspuiten' en dus in schoonmaakkosten.

Jams

Op uitnodiging van een organiserende partij worden artiesten uitgenodigd om voor een periode van een of meerdere dagen te komen schilderen op een daarvoor beschikbaar gestelde locatie. Er is voldoende ruimte voor gedetailleerd werk en de toeschouwer kan de realisatie van de schilderijen van dichtbij volgen en indien gewenst direct contact maken met de artiesten. Ze bijten niet.

Murals

Hier gaat het om de echt grotere werken. Zijkanten van gebouwen en gevels van flatgebouwen van 12 verdiepingen vormen geen uitzondering. Het spreekt voor zich dat dit goed georganiseerde projecten zijn waarin de opdrachtgever kan kiezen om de artiest volledig vrij te laten werken of om een kunstwerk in een bepaalde richting te sturen.

Commerciële projecten

Hier wordt door de opdrachtgever een duidelijke opdracht aan de kunstenaar gegeven. Slogans, portretten, herkenbare iconische beelden zijn voorbeelden die de artiest meekrijgt als opdracht voor het ontwerp.

Kunst in Venlo

De potentie in de stad Venlo op het gebied van urban kunst is groot. Dat hebben de eerste twee murals in de binnenstad wel bewezen. Maar naast deze in opdracht gemaakt murals is er een sterke behoefte aan een Hall of Fame.

“Venlo kent geen Hall of Fame waar kunstenaars in alle rust kunnen werken en elkaar kunnen ontmoeten en inspireren. Een plek waar artiesten worden uitgenodigd om te experimenteren met nieuw werk.”

Vincent Huijbers

Museum van Bommel van Dam kan hier als partner in betrokken worden. Het museum heeft een nieuw team en een flinke verbouwing achter de rug en is op zoek naar vernieuwende programmering voor de toekomst.

“Vanuit het museum werken we aan projecten op het snijvlak van kunst en samenleving. Deze vinden veelal buiten het museum plaats. In openbare ruimtes, wijken, bedrijven, het ziekenhuis, etc. Steeds staat een maatschappelijk vraagstuk centraal waar kunstenaars nieuwe perspectieven op ontwikkelen.”

Museum van Bommel van Dam

Naast graffiti en street art kent Venlo een sterke tattoo gemeenschap die met regelmaat ruimte biedt aan jonge tekenaars om samen te komen en kennis te delen. Dit gebeurt op eigen initiatief en in een vaak te kleine ruimte. Dit geldt ook voor de steeds populairder

wordende stroming anime. Anime staat voor japanse strips en tekenfilms en kent in Venlo een grote volging. Niet alleen het bekijken van de films of het lezen van de strips, maar ook het zelf aan de slag gaan met het tekenen van anime is enorm in populariteit gestegen. Maar een plek waar men kan samenkomen ontbreekt nog.

“Zie het als een atelier voor tekenen. Een plek voor ieder niveau waar men zich prettig voelt en waar een community gebouwd wordt. Deze plek kan een opstap zijn voor werken in de tattoo branche of creatieve sector” **House of Kensho**

De populariteit van anime en tekenkunst is ook de bibliotheek en de Nieuwe Scene niet ontgaan. Op beide locaties zijn er al projecten gestart die nog op zoek zijn naar een verbinding met de doelgroep en de stad. STEK biedt een perfecte locatie voor ontmoeting en ontwikkeling. De eerste gesprekken tussen de anime gemeenschap, Includio, de Nieuwe Scene en de bibliotheek hebben reeds plaatsgevonden.

Dans — Van de straat naar het theater of de Olympische Spelen

Het onderdeel urban dans kent een grote verscheidenheid aan stijlen en vormen die allen hun oorsprong kennen in Afro-Latin dansstijlen uit de begin jaren van de twintigste eeuw. In de jaren '70 werden deze stijlen door jongeren, vaak uit steden waar hun situatie uitzichtloos was, opnieuw uitgevonden en ingezet als een manier om je op een positieve manier te kunnen uiten in een omgeving die vaak het tegenovergestelde was.

In New York was het vooral breaking (breakdance) dat de jonge generatie dansers bezighield. Vanwege de Latijns Amerikaanse achtergrond van een groot deel van de immigranten in deze stad is de invloed van dansstijlen als salsa, mambo en samba duidelijk zichtbaar. Dit werd gemengd met tapdance en jazz dance en aangevuld met funk en soul stijlen. Geïnspireerd door alles wat ze om zich heen tegenkwamen ontwikkelde deze jonge dansers een explosieve dansstijl die de wereld zou gaan veroveren.

Aan de andere kant van Amerika ontstonden de dansstijlen Popping en Locking. Waar de dansers bij breaking vaak naar de grond gaan om hun bewegingen te doen gebeuren deze stijlen vooral staand. Hier komt ook de verzamelnaam 'stand up dance' vandaan.

Deze stijlen van dans werden snel zichtbaar in videoclips van artiesten en werden veelvuldig gekopieerd door wereldsterren als Michael Jackson. Wie bijvoorbeeld denkt dat Michael Jackson de Moonwalk heeft uitgevonden heeft het mis.

Een belangrijk kenmerk van deze dansstijlen is dat het altijd in een *sociale omgeving* wordt beoefend. De interactie tussen de dansers onderling en de actieve rol van het publiek is een belangrijk onderdeel dat niet over het hoofd gezien mag worden. De cirkel, de 'cypher', ontwikkeld vanuit afrikaanse tradities, speelt een belangrijke rol. De danser pakt zijn of haar moment door in het midden van de kring te dansen, toegejuicht en omringd door een grote groep dansende

toeschouwers. Improvisatie, een eigen signatuur, een directe creatieve uitdaging van je 'tegenstander' en het directe respons van het publiek maakt dat deze dansstijlen qua presentatie en beoefening moeilijk te vergelijken zijn met de manier waarop bijvoorbeeld klassiek ballet of moderne dans wordt beoefend. Gechoreografeerd tot in perfectie en gepresenteerd aan een zittend, niet zichtbaar en stil publiek.

Toen halverwege de jaren '80 breaking minder populair werd verhuisden de 'straat' stijlen naar de clubs en mengde de funk en soul invloeden zich met o.a. house- en clubmuziek. Nieuwe stijlen ontwikkelde zich als house dance, voguing en waacking. Ook deze stijlen werden opgepikt door artiesten en waren zichtbaar in tal van videoclip van wereldsterren, denk aan Madonna's Vogue. Mede hierdoor werden deze 'straatdansen' heel snel heel populair. En iedereen wilde het leren. Hierdoor ontstond het fenomeen street dance dat vooral vanuit dansscholen werd overgedragen.

Verschillende moves uit verschillende stijlen werden samengesmolten tot choreografiën, vaak uitgevoerd door grote groepen jonge dansers voor een zittend publiek of een jury. De sociale omgeving werd ingeruild voor een meer 'traditionele' setting van kijken en beoordelen. Platformen als TikTok en Instagram laten zien dat al deze vormen van dans enorm populair zijn onder jongeren. Miljoenen dansers wereldwijd delen hun zelfgemaakte, korte choreografieën met de wereld om op deze manier acte de présence te geven aan een wereldwijd netwerk van gelijkgezinden. De vaak gehoorde stelling dat jongeren minder dansen of bewegen is niet altijd juist. Het zijn de locaties en de manier waarop men danst die veranderd zijn. In 2024 zal breakdance toetreden tot de Olympische Spelen in Parijs. Dit betekent dat breakdance de status van topsport heeft verworven en er in de komende jaren op officiële OKT's (olympische kwalificatie tournoeën), NK's, EK's en WK's gedanst gaat worden om een plek op de Spelen te bemachtigen.

Dans in Venlo

Venlo kent bruisende plekken waar er gedanst wordt en huisvest zelfs een danser met olympische ambities. Er is behoefte aan verbinding met de bestaande culture- en (top)sportinfrastructuur en erkenning vanuit de stad. Met de Urban Dance Studio en breakdancer Shane Broers heeft Venlo sterke kartrekkers in huis die zich kunnen inzetten voor de ontwikkeling van urban dans in Venlo.

“We willen rennen voor de scene, of je het me ons vraagt of niet. Het zit in ons DNA zeg maar om anderen te helpen. En iedereen weet ons ook altijd wel te vinden.”

Urban Dance Studio

De Urban Dance Studio heeft een sterke behoefte om de toptalenten te begeleiden naar een professionele carrière in de dans. Dit doormiddel van een programma bestaande uit masterclasses en trainingen. Breakdancer Shane is vooral op zoek naar ondersteuning voor zijn olympische ambities. Een vaste plek om te kunnen trainen en wilt zich inzetten voor de organisatie van een jaarlijkse breakdance competitie in Venlo.

Een goed gesprek met theater De Maaspoort heeft aangetoond dat er concrete verbindingen en mogelijkheden tot samenwerking zijn.

“Het theater zoekt verbinding met de stad, staat open om ruimte beschikbaar te stellen en is ook op zoek naar artistieke samenwerking. Een makers project dat gestart gaat worden biedt ruimte om dans en poëzie uit de stad actief te betrekken bij de programmering in het theater.” **Theater de Maaspoort**

Venlo Partners ziet mogelijkheden om de vruchten te plukken van het succes van de toptalenten op het gebied urban culture en sports.

“Doel van Venlo Partners is deels om Venlonaren trots op hun eigen stad te laten zijn. Een olympische sporter kan hieraan bijdragen, zeker in het bereiken van een jonge doelgroep.” **Venlo Partners**

‘Urban’ Sports — De hele stad als speelveld

Urban Sports zijn in de afgelopen jaren enorm toegenomen in populariteit. Het onverplichte karakter en het vanuit een intrinsieke motivatie beter willen worden met de hulp van soortgenoten spelen hierin een belangrijke rol. Leerlijnen lopen niet van boven naar beneden, van coach of leermeester naar leerling, maar men leert van elkaar wat de inclusiviteit van de sporten enorm bevordert. Deze vorm van inclusiviteit en het behoren tot een community draagt bij aan kwaliteiten zoals weerbaarheid, ondernemerschap en een gezonde leefstijl. En daar waar het traditionele verenigingsleven moeite heeft om een jonge doelgroep te bereiken lijken urban sports een manier gevonden te hebben om jonge mensen aan het bewegen te krijgen en ze te binden aan een community waarbinnen ze een bepaalde vorm van verantwoordelijkheid op zich nemen.

Maar net als bij de term urban culture is de term urban sports een verzamelnaam van zeer verschillende unieke stijlen van sport die hun oorsprong vaak op straat of als tegengeluid van bestaande sporten kennen. Het zijn sporten die ook ieder hun eigen wensen en behoeften hebben. Daarom is het belangrijk een duidelijke splitsing te maken tussen de sporten. De urban sporten die sterk vertegenwoordigd zijn in Venlo zijn skateboarding, BMX-freestyle en freerunning. Skateboarding en BMX-Freestyle zijn sinds 2021 olympische sporten. Freerunning heeft zijn debuut gemaakt op de World Games in 2019 en 2022 en wordt naar verwachting de volgende urban sport die zal toe treden tot het Olympische programma.

Skateboarding

Skateboarden is veruit de meest populaire urban sport wereldwijd. Ontstaan in Amerika in de jaren '50 maar inmiddels wereldwijd een fenomeen. Waar en wanneer het precies is ontstaan is niet duidelijk, maar het is een sport die ontwikkeld werd door surfers als bezigheid

als er niet voldoende golven waren. De populariteit in Amerika waaide over naar Europa. Vaak nog beoefend in 'underground' circuits en meestal bestempeld als overlast.

Wat skateboarden naar 'mainstream' tilde waren o.a. de X-games in 1995. Een competitie die meerdere urban sports samenbracht op een groot podium. Gevolgd door de enorme populariteit van video games in de jaren '90 en de toegang tot skateboard video's door platformen als Youtube en het recentelijk toetreden tot het olympische programma op de spelen van 2020 in Tokyo. Skateboarden kent meerdere disciplines waarvan street (hierbij wordt een straatparcours nagebootst) en park (hiervoor wordt een park gebouwd bestaande uit bijvoorbeeld half pipes, quarter pipes, bowls, etc) olympische onderdelen zijn geworden.

Inmiddels kent Nederland tientallen indoor skatehallen en honderden buitenlocaties. Vooral deze buitenlocaties zijn vaak ondermaats. Gemeentes investeren vaak grote bedragen in dit soort skateparken maar deze zijn vaak onbruikbaar voor skaters die wegblijven en vervangen worden door hangjongeren. Indoorskateparken, die vaak opgericht zijn door skaters en wel gebruikt worden, gaan failliet. Dit komt mede doordat skateboarding, in tegenstelling tot België en Frankrijk, lange tijd niet als sport werd gecategoriseerd. Hierdoor zijn de verstrekte subsidies vooral gerelateerd aan sociale of culturele doelstellingen en niet aan die van (top)sport.

BMX Freestyle

Dezelfde openbare ruimte die door de skaters wordt gebruikt is ook een gewilde plek voor de BMX Freestyle gemeenschap van Venlo. BMX-Freestyle is de creatieve aftakking van BMX Cross (Race) waar een rijder over een heuvelige baan zo snel mogelijk naar de finish moet rijden. Bij BMX Freestyle draait het echter niet om snelheid, maar hoe creatief je met je fiets om kan gaan. Net als bij skateboarden kent BMX-Freestyle verschillende onderdelen waarvan street, flatland en trails actief zijn in Venlo.

Street is de meest voorkomende discipline omdat je deze vrijwel overal kan uitvoeren. De gedachte achter street is eenwording met je omgeving en gebruik maken van alle obstakels en hellingen die tegenkomt in de openbare ruimte om je kunsten te testen.

Voor *flatland* heb je vooral een gladde ondergrond nodig om je trucks te doen en je gebruikt hier geen obstakels voor. Het is misschien wel de meest artistieke vorm van BMX freestyle en wordt ook wel gezien als een mix tussen breakdance en fietsen.

Bij *trails* gaat het om het maken van sprongen, vaak gemaakt op banen van zand. De rijder wil zo vloeiend mogelijk de baan beheersen en komen tot hoogtes waardoor er extreme stunts uitgevoerd kunnen worden.

Freerunning

Freerunnen is een sport waarbij het de bedoeling is om op een zo creatief mogelijke manier over een obstakel of reeks van obstakels te springen of bewegen. Geen enkele urban sport heeft in de afgelopen jaren zo een groei doorgemaakt onder jonge beoefenaars als freerunning. Het is een soort apekooi 2.0 waar de hele stad je parcours is. De sport wordt echter wel als gevaarlijk gezien dus je ziet steeds meer plekken ontstaan waar jonge beoefenaars op een veilige manier de basistechnieken leren beheersen. Ook de openbare ruimte wordt op steeds meer plekken ingericht om deze sport te faciliteren. Urban sportparken waar meerdere urban sporten samenkomen zijn vooral in de grotere steden flink in opkomst. Deze plekken zorgen voor de mogelijkheid om ongedwongen en informeel met elkaar te sporten.

Urban Sports in Venlo

Met Candy Jacobs heeft Venlo een olympische skateboardster in huis. De documentaire 'Candy – a skater's mind – heeft Venlo laten zien dat Candy iemand is om trots op te zijn. Maar Candy zelf is kritisch over Venlo. De ruimte en de potentie die Venlo heeft op het gebied van urban sports wordt volgens Candy nog steeds niet optimaal benut.

“Het is goed om te zien dat Venlo aandacht heeft voor Urban Sports en culture. Vooralsnog wordt het gezien als één geheel, het zijn echter verschillende disciplines die elkaar ontzettend kunnen versterken maar die ook ieder hun eigen wensen en voorwaarden hebben. Laten we eerlijk zijn er wordt ook geen hockey gespeeld op het VVV veld ondanks dat het allemaal op gras gespeeld wordt.” **Candy Jacobs**

5

**HUISVESTING
URBAN CULTURE
& SPORTS IN
VENLO**

Candy Jacobs ziet kansen op het gebied van evenementenorganisatie, sporteducatie en vrijwilligerswerk. Het park is nu maar beperkt open doordat er een tekort aan gekwalificeerde docenten is. Het budget voor activiteiten waar vrijwilligers bij betrokken kunnen worden is beperkt. Investing in peer education en talentontwikkeling is een enorme meerwaarde voor de doorontwikkeling van het skatepark.

De wens vanuit de BMX'ers ligt vooral bij de renovatie van de huidige skateparken en openbare 'street' spots. Op de lange termijn hoopt deze club op een overdekt plekje die ze zelf kunnen beheren. Samenwerking wordt als erg belangrijk gevonden om te pleiten voor een groot buiten skatepark. Het collectief organiseert met regelmaat evenementen en hebben dit jaar ook een eerste muziekfestival tijdens Blíerock georganiseerd.

Minded Motion is een freerunorganisatie die zich richt op het aanbieden van workshops, trainingen en projecten op het gebied van freerunning. In 2013 opgericht en inmiddels actief in heel Limburg en Brabant. MM telt nu 1800 leerlingen verspreid over heel Limburg en ze verzorgen wekelijks een groot aantal workshops en demonstraties op scholen en in wijken. Ze gebruiken hun ondernemende kracht om een maatschappelijke impact te maken.

Uit alle gesprekken die gevoerd zijn werd duidelijk dat de wens voor een gezamenlijke plek voor urban in Venlo sterk is. Stichting Street Culture Venlo, verantwoordelijk voor o.a. de Urban Summer Tour en het festival KABAMMM, heeft uitgesproken de komende jaren de kar te willen trekken om deze wens te realiseren. De plannen van de stichting voorzien in huisvesting van urban dans, een skatepark en een freerunhal. De gemeente is betrokken bij de plannen. In het meerjarenbeleidsplan wordt hier verder op ingegaan met de insteek om samen met de partners een professionaliseringsslag te kunnen maken.

“Ik zie het skatepark als een kanaal om groei te bewerkstelligen. Een plek waar kinderen, jongeren en ook volwassen zich thuis kunnen voelen en een identiteit kunnen ontwikkelen. De essentiële dingen in het leven leren we niet in het hedendaagse onderwijssysteem; zoals hoe we omgaan met tegenslag, hoe we liefhebben, hoe we een betekenisvol leven kunnen leiden enzovoorts. De nieuwe vorm van het skatepark zou hier een aanvulling op kunnen zijn door gastdocenten in te huren om bijvoorbeeld een opleiding houtbewerken, meditatie, psychologie, kunst, fotografie journalistiek en nog veel meer aan te bieden naar wens van de bezoekers ten dienste van het skatepark.”

Candy Jacobs

“Mijn droom is om door heel Limburg A-locaties te realiseren die puur gericht zijn op freerunning én een topsport locatie voor de absolute toppers. Deze laatste bij voorkeur in Venlo omdat hier de grootste aanwas van deelnemers zit en het strategisch gunstig ligt tussen Roermond en Duitsland.” **Sven Wulms**

“Ik wil energie steken in een gezamenlijk pand. Samen met partijen die zowel sociaal als commercieel georganiseerd zijn. En niet alleen de bekende disciplines maar ook foto, video, grafisch vormgeven, kledingdesign, tattooïng, etc. Alles wat raakvlak heeft met urban. Juist die combinatie maakt het sterk.”

Aletta Smit

Ondersteuning in 2022

Op basis van deze startnotitie zijn en worden er concrete acties uitgezet. Het budget wordt ingezet voor projecten en initiatieven die een vliegwielfunctie hebben voor duurzame ontwikkeling in het urban veld. Op het gebied van muziek is er dit jaar geïnvesteerd in het versterken van de muziekstudio's in de wijken. Zowel in hardware als in de jonge mensen die de studio's beheren. Zo wordt er een eerste stap gezet in een doorlopende leerlijn voor jonge urban muzikanten in samenwerking met het jongerenwerk en Grenswerk. Op het gebied van dans worden projecten gericht op talentontwikkeling en het bereiken van een nieuwe doelgroep dansers gestart die in 2023 vertaald worden naar evenementen en activiteiten gericht op dans in samenwerking met diverse stakeholders in de stad. Voor street art zijn projecten in Klingerberg en Blerick gestart waar een groot kunstwerk in een tunnel en een mobiele graffiti wand in het Vossenerpark worden gerealiseerd. Voor urban sports zijn de eerste concrete aanpassingen in de openbare ruimte in gang gezet en wordt het skatepark ondersteund in het opleiden van docenten en het organiseren van activiteiten gericht op het bereiken van nieuwe doelgroep en talentontwikkeling. We gaan in de praktijk aan de slag en vertalen de resultaten naar een gefundeerd meerjarenbeleid voor de gemeente Venlo. Hierin stellen we de behoeften van het urban veld centraal en zoeken we naar concrete verbindingen en ontwikkelkansen voor de toekomst.

2023

We ontwikkelen door met het veld. In 2023 wordt op basis van de reeds geplante zaadjes een meerjaren perspectief ontwikkeld. Daarin gaan we in op de kansen per discipline en de mogelijkheden tot verbindingen. We hebben aandacht voor de doorontwikkeling van het platform en het verkennen van de mogelijkheden van de realisatie van een indoor en outdoor urban playground in Venlo.

